

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur
ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 508 [i. e. 506]. Symmachi Pap. Annus 8. Anastas. Imp.
16. Theodor. Reg. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

multa, quem constat ex Marcellino iterum post sequentem annum ex parte excitatum in Ciro.
Quod vero idem Imperator his aduersantem naestus est Macedonium Constantinopolitanum Episcopum Chalcedonensis Synodi defensorem, qui populi totius praefidio vallatur: haud licuit eum statim (ut ceteris) ejcere. Verum dolorem agere aggreditur. Item (inquit Theodorus*) inimici Macedoniae Eucholius quendam subornarunt, qui gladio illum impetreret: Macedonus vero, ut mansuetus suam offendebat, gunnera Eucholius ducicepit. Tale quid etiam erga sacrilegos quosdam fecit, hancipse. Sed quomodo item Macedonus Imperatori heretico resistent, ex sed pultus sit, suo loco dicemus.

Vidisti & considerasti, puto, lector, morem heretorum Principum, omnem locinsecus praeferre speciem pietatis vt regent, intrinsecus vero fouere nequitur. Sed quid Deus? nonos in Imperium excitat hostes: vix enim cum Persis isto fere, cum in fieri Catholicam amouer Imperator, aduersus eum Gothus sub duce Mundone insiliuit in regiones Anatalia subditas: contra quem Sabinianus anni hius Consul, Orientalis Imperii cum exercitu suis, profligatus cum paucis aufugit. Consilio autem & opera Theodorici Italia Reg. eiusmodi excitatores esse motus, fractamque ecclesia in exercitum & Anastasiū, sequentis temporis res gesta significant, quo missi sunt Constantinopolitides, qui piratica classe Italiam infelarent.

I E S V C H R I S T I . Annus 508.

S Y M M A C H I P A .
Annus 8. 4.

A N A S T A S . I M P . 16.
THEODOR. REG.14.

CHRI STI annus quingentesimus sextus Meßalam Ronia creatum, Areobindam vero Constantinopolis Consules habuit. Est de Meßala frequens mentio apud Ennodium, & inter alia cum ipsum rogat, ut pro se feces offerat apud sanctos Apostolos. Sidonius quoque ad Felicem, cum viros infligeret doctos eius temporis center, ait: Meßalam fuisse hominem ingenii sat profundi. Est epigramma Ennodij ad ipsum Meßalam Consulem, cui etiūmodi inscriptio est: Epigramma, quod Meßala Consul Ennodius cognoscere dictum est.

Consul ad genum nomen pro stemmate iunxi:

Dans lucem fastu, sum trabeo potior.

Quid palmae rur tantum de morice verna?

Plus fucata dedit purpurea nostra tibi.

Ex quo pariter Ennodij genus ingellas: est enim & ipsius Meßale ad Ennodium. Epigramma, quo eam sibi proximitate nominat, Cam lib. viii. eo peti h. verbis:

Sufi se versales, Ennodio proxime, nosfros,

Et librum nobis redere non levitas, &c.

Hot ipso anno celebratum est Concilium Agathae ciuitatis in Gallia Narbonensi, sub Alarico W. I. reg. horum Reg. anno regni eius vigintim secundos, quinto K. A. et. Septembris, cui presul sanctus Cæsarius Episcopus Arelatensis, ut eiudem Concilii Acta testatur: in quibus licet primo loco nominatus Cæsarius, cuiusdam ciuitatis Episcopus fuerit, non exprimatur prærogativa tamen primatus, quem in subscripto de sibi vendicat, nullum alium praet. Arelatensem licet existimat Pontificem: quod quidem absque ambiguitate & stant sum Parces, qui intererunt Meldensis Concllio.

Synodo huius venerandissimi Antilites numero triginta quinque interfuerunt, licet viginti nonem tantum nominati habeantur, sed etiam gloriam confessionis illustres, ut qui inter Arianos dominantes illibatam sarcinaque teatam fidem Catholicam conservarunt: & inter eos interfuerunt aliquor sanctitate celebres in Ecclesiastico.

cis tabulis perpetua memoria consecrati: Firminus Metropolitus Episcopus, quem natalicio die colit Ecclesia & quintodecimo Kalend. Septembris, S. Quintianus Episcopus Rutenorum, sedem sacerdotum monumentis adscriptus, de quo plura inferius dictum fumus; & alii.

Dedit facultatem Alaricus Rex Arianus, ut Orthodoxy Episcopi in unum conuenientes Synodum celebrarent: cuius preliti beneficij memores Patres, ipsius Synodi exordio pro eodem Rege preces Domino obtulerunt, ut idem sacerdotes in eiusdem Synodi prefatione testantur. Leguntur sancti canones, vel restituti iam antiquitatem numeri septuaginta & vnu, quibus penè collapsam Ecclesiasticam disciplinam in vigorem pristinum restituere conati sunt. Porro ex adhibitis remedis, quibus in mortibus illarum laborarent Ecclesia, potest intelligi: & ne euagetur per singulas ibi à Patribus editas sanctiones, hoc ipsum canon quadragesimum sextus ostendit, quo ista decreta fuere.

Missa die Dominicā secularibus tenere, speciali ordinatione precipuum: ita ut ante benedictionem sacerdotio egressi populus non praefumat: Quis si fecerint ab Episcopo publice confundantur. At cur hoc prædictens Synodo Cæsarius stabilendum proponit, audiebat Cypriano & res ab egestis omni fide perlecent: Cum inquit de quadam esset ad altare, animaduertit quodam, ut leto Euangelio, ex Ecclesia egresso, quod sancti viri conciones auctoritatis in iure dereliquerent. Mox igitur adiulcat: appellat huic vocib[us] populam: Quid faciis fili? Quid ita foras abscedere, mala persuasione subversus? State ergo animabim[us] vestra ad accipitria, verba ad orationem: Non turbetis robur in illo tremendo iudicio domino clamare atque confesar. Ne scias hoc vero, vel farsi, vel profici: audita oris mei misericordiam, perinde ac si anima vestra suo misereb[us] Saran singulariter: Non ego taciturnitate arguar. Haec de causa sapientiae officia, lector Euangelijs, oculis iustus donec proprio Deo iugis gratiarum, ea coercitione se proficeret, qui solebant esse fugitivis, hancipse.

Ex parte etiam eo argumento ipsa eiusdem S. Cæsatij dicta ad populum homilia, cuius est titulus invenimus: admonito, per quam studetur, ut omnis populus, donec mysteriorum lebantur, in Ecclesia fideliter expendet: citoque eius exordium: Rogo vos fratres charissimi, & paterna pietate commoneo, ut quotiens aut de Dominico, aut de aliis maioriis festinacionibus suscipiantur de Ecclesia discedat, donec diuina mysteria explatas, &c. haec nos occasione recitari canonis Concilij Agathenij Cæstrij rogatione in primis editi non oportet pertinuisse. Habentur eiusdem sanctissimi viri post alterum eius scriptorum naufragia ad populum aliae dicti homiliz omnes numero quadriginta, & quidem auree, quibus antiquae Ecclesie Gallicane pia doctrina cum facis traditionibus ac ritibus quibus fiducissime referatur, vtrinque alia de penitentiis purgatoriis post animarum migrationem, & ceteris & scelagis pro eiusdem subleuandis, atque alijs genitūs maioriis absq[ue], ambiguitate accepitis, creditis, & populo infinitis Catholicis dogmatibus innotabili obseruantur custodiendis.

Porro quod ad idem Agathenij Concilium, de quo est nobis tractatio, pertinet: quis non videat ab eodem sancto Cæstrio staruenda fuisse proposita, que ipse populum facere publicis concionibus persuaderat nam (sicut in his immortali) eiusdem Concilij canon duodecimus ita se habet: Placet etiam, ut omnes Ecclesiæ filii (excepto diebus Domini) in Quadragesima, etiam die fabrorum sacerdotum admontur, & defensione communione renuent, hec nem proposita a Cæstrio fuisse: qui & de his Arelatensis populo docuerat, sat intelligi potest, cum ea de re praecipue habuerent homilam, quæ ipso in linguis verbis illis suis F. C. l. interpellat h. Rogo vos fratres charissimi, ut in illo legitimo ac sacraissimo Quadragesima tempore, excepto Domingo diebus, nullus prandus prefigatur, nisi forte illa, quæ ieiunia & infirmitas non permitteat: Quia alijs diebus ieiunare, aut remedium, aut prandium est: in Quadragesima non ieiunare, peccatum est: quibus plane recte cuicunque inueniatur appetit & Cæstrium primum auctorem in Agathenij Concilio sacerdotum canorum illorum fuisse, & ut reputo scriptorem: peculiares enim Cæstrij voces, quæ in illis repe-

II. CONCILIVM A. GATHENIJ
SS.

b. Conclil.
Meldensi.
cap. 73.

III.

VII.
a. Theod.
ib. 2. Col.
lett.
MACEDO-
NIVS E.
PISCOVE-
CONSTAN-
TINOPOL-
LITANVS
QUÆ-
TUR TOL-
LE DE
MEDIO.
VIII.
SABINIA
NVS CON-
SYL VI-
CTVS A
GOTHIS.

reperuntur canonibus, id existimare suadent, ut altitudo, & his similia. Ex quibus planè intelligas, non solum Cæstium auctorem fusile Patribusa decernendi, sed ex ipsius dicas citatas homilias verè germanas esse Cæstij, quæ ad eum Concilio Agathinensi, cui idem Cæstius presul, concinnae respondeant.

VIII.
A Contra
Agath. 60.
DE LATE
RIS IN
HERET
ICUM AD
ECCLES
IAM R.
VERS 18.

Quod vero admixtione illa Gothorum Arianaorum cōtingerat aliquis e fide Catholica in heresim infelices adiungi, eodemque fuit penitentes ad Ecclesiam Catholica remeare: quonodo hi suscipiendi effect, sancta Synodus ista decrevit:

Lapisi, id est, quin Catholica fide baptizati sunt, si prevarications damnablem post in heresim transferint, grandem relaxandam difficultatem sanxit antequas. Quibus nos annorum multi audiremunt a penitentia biniens, conditione infra scripta condonimur: ut prescripto biennio, tertio fine relatione remittant, & Ecclesiam studeant frequentare, in penitentium loco standi & grandi humiliacione ita noverint observandum, ut etiam ipso, cum catechismi egredi commandetur, abscedant. Hoc si observare voluntine, constituto tempore admittendis ad altarium obseruatio relaxetur. Quae siardua vel dura forte patauerit, fluctu praetorium canonicum implore debent, hac Patres, dispensando (visant) relaxandoque rigorem antiquorum canonum de lapisi. At quid de relapisi: nūc quid per biennium tantum cum catechismis dimittendi sufficiunt: minimè genitum. Audient, oblecto, Galliarum Antilites, quād ocul à sanctorum Patrum, at quibus per successionem Euangelium accepere, infinitus abhoret, dum se finam nitis exhibendam clamat lapisi refectionem, nec anni viuis interlapsu tempore penitentie immò ferme nullus precedensbus illis à dicto canone prescriptis penitentia actionibus. At de Agathensi Concilio hactenus:

IX.
CODEX
THEO
DOS. AB
ALARCO
IVESSE
INTER
FRATER
FROMS
GATVR.
X.
PROBA
T & ANTE
AB ETI
SCOPIS
LEGES.

Idem Alarius hoc ipso anno regni sui vigesimo secundo Codicem Theodosianum ex nimia prolixitate contractum, anctum verò aliquibus interpretationibus per Arianum edendum curavit, visum autem utrum examina tum probatumque ab Episcopis & vnuendum iudicibus tradidit, hoc rescripto premisso ad Timotheum V.C. comitem:

Vitilates populi nostri propria Diuinitate tractantes, hoc quod que, quod in iure habetur iniquum, meliori deliberatione corrigit, ut omnis legum Romanarum & antiqui iuriis obscuritas, ad habitudinem sacerdotibus ac nobilissimis viris, in lucem diligenter melior deducatur & plendet: & nihil habeatur ambiguum, unde se disturna aut diversa iurgantibus imponeat obiectio. Quibus omnibus emulcentur, atque in unum librum prudentium electione collatio, hec, que excepta sunt, vel clariori interpretatione composita, venu rabilium Episcoporum, vel electorum pronosticalium nostrorum roborant affensus.

XI.
qui in
chiefauris
nolitis
haberet,
oblation
sibi pro
discus
tudicis

Ei idem scriptum liberum, qui in tabula* habetur collectus, Goticus Comiti pro distinguenda negotiis nostra sofiti clementia deferuntur, ut iuxta eam seriem vnuerit, ac farum, sive intentio: ne aliud cuiuslibet aut de legis, aut de iure licet in disputationem proponere, nisi quod dare libri & subscripti viri probabilitate Anianum sicut usum, ordo complectitur. Prenderet ergo te conuenit, ut in foro tua nulla alia lex, neq; iuriis formulæ preferatur recipi presumatur. Quod si factum fortasse constiterit, aut ad percussum caput tui, aut ad dispendium flamarum nouerit facultatum. Hanc ergo preceptionem directe libri iussumus coherere, ut vnueris ordinatio nostra & disciplina tenet, & geno confingat. Subscriptio Aiani.

XII.
Anianus vir speciabilis ex preceptione domini aegrotiorissimi Alari Regi hunc Codicem de Theodosianis legibus atq; sententijs suis vel diversis libris cestam Adiutor anno vigesimo secundo eo regnante edidit, acq; subscriptio. Recognovimus. Data lib. die quarto Novembris, anno vigesimo secundo Alari Regi. Toloze, haec eiusdem decretrum Alari, in eoque posticuum commendandi, quod nullam penitus secularium legum editionem promulgationemque fieri passus est, antequam ex eisdem cognoscetur, atque ab Episcopis probarentur. Observatione quidem digna res est, quonodo Alarius Rex quamdiu nullum negotium facilius Catholice Ecclesie Episcopis, quam felicissime ad viginti duos annos

regnū, licet inter euulos barbaros, propagari. Sed quid accidit? Simulacrum Cæstrij Aetatenem Episcopum calamitatem opere suum exultare cogit, simul cum illo & felicitatem fecit extortem, atque regni pariter cum vita infelix dispendium passus est. At quomodo id acciderit, anni sequentis narratio declarabit.

Quod autem ad Orientales pertinet, sub huius anni Consulibus, nempe decimoexto Anatolij Imperatoris anno, noua occasione obertos Constantino poli aduersus Imperatorem tumultus Cedrenus recente his verbis: adiunxit etiam Anatolius Cæstrio pectorum quendam Syropersam habitu presbyteri, quem Regis in sua Imperatoria nam a Manicheis ludo delectabatur, quodam monstra & ab imaginibus Ecclesiasticis aliena pingere, ob id magna populi contra eum editio. Haud passus est Christiana pietas vel in Palatio pingi, qua religioso ritu abhorre videbatur; ut plane per centuram Ecclesiasticam licentia illa pictoris usus atque potens à Gentilium superstitionis cultoribus concele intelligatur esse sublata; peccareque in religionem istam intelliguntur, quæ non adiunctionem, sed offensionem presentant, quoquo pacto in Ecclesiam introducunt, que nec in aula regis patribus pingi Constantino politanus populus posse videt. Habet hoc argumento complura luculentia scripta Gabrie, Paleato S.R. E. Cardinale, quæ expedita à Catholicis contra hereticos sub prelo modò esse dicuntur: ferunt ea secum laudem suam, vnon indigent alieno preconio.

Sed accipe cursum quæ idem auctor Cedrenus istis subiecte de altercatione duorum Episcoporum alterius Orthodoxi fidei Catholice defensoris, alterius verò impij Ariani accrimini disputatoris: quem cum effigientem omnem argumentationem Orthodoxius concurrens minime posset, pietate fratre eam ipsi Ariano obtulit conditionem, ut omnia disputatione, per ignem, cuius fidei esset prior, probaretur, seque ambo in flamam danūbus, ille victor indicaretur, qui ab encendio illis abcederet: quod recusat facere Ariano, Orthodoxus intransigen, illis exiuit, hoc ipso quidem sub Anatolio Imperatore factum narrat, vece in aliis tempora Marciani Augusti Theodosius Lectione refert, sub tempore autem Anatolij quod subiiciuntur accidisse commemorat: Denteriu DE ARIA
Ariani Constantinopolis Episcopus, cum Barbarum quendam
sue discum baptizares, reprobata & corrupta Dominica tradi
tionis, ausest illi inter baptizandum dicere: Baptizetur Barba
in nomine Patris per filium in Spiritu sancto. Quo dito, aqua
ex Calymbera exanuit. Barba vero arrepta fuga, exsult, & mira
culum hoc sensu significauit, hæc Theodosius. Sed quod
antiquiores Patres diximus inter res ipsas baptizatos ab Ari
ani, ut tamen ad Ecclesiam venientes minime rebapti
zarent, sed christiane tanquammodi delitosi solemini ri
tu reconciliarent Ecclesie; fatis potell intelligi eos non alia
forma, quæ Ecclesia Catholica concessa, anæc baptizare
confusus.

* At quam occasione Anatolius Imperator hereticis libertatem dederat, Constantinopoli commorandi, & quæ vellet gendi, item pax super suis his vobis indicat, Imperator Macedonius vehementer visit, ut idem ipse facere, nempe per damnum Synodum Chalcedonensem, tunc vero fine vniuersali Synodo, cui magna Roma Episcopus presideret, nihil se factum amixit. Quare Imperatorem contra se incauit: qui ob id ad magnam Ecclesiam consigilient, inde aucti curavit, & legi libertatis heterorum Ecclesiæ præbuit, hæc de impio Anatolio Augusti Theodosii: que autem, præmit de Elia Hierosolymorum Episcopo, nempe damnabile Chalcedonense Concilium, quād a vero protocol abhorreant, præter illa, quæ dicta sunt, denudò inferni dicti sumus.

Hoc eodem anno, defuncto Ioanne Melæ Episcopo Alexandrii heretico, cum sedisset anno nonum, in eius locum subrogatus est Ioannes euilem nominis tertius, cognomento Machiora, idemque hereticus, hæc ex Nicensi serie Episcoporum Alexandrinorum, De eo autem Liberatus Diaconus ista habet: Ioannes Ma
chora successit Ioanne Melæ: hic etiam ipso suis Principes secuti est, suscipiens quidam l'unitum Zenonum ecclæsum: non autem suscepit

DIOGAN-
NETER-
TIO EPI-
SCOPO A-
LEXAN-
DRINO.

suscepit Chalcedonensem Concilium, aut epistolam sancti Leonis Papae, tamen non communicaret Flavianum Antiochenum, Eliam Hierosolymitanum, & Timotheo Constantinopolitanum, qui postea successerit Macedonio. Diebat autem, perfidè dicitur se habere, haec cum dicat ipsi, similique vno fasce includat Ioannem huc non communicasse nec Flavianum, nec Eliam, neque Timotheo; planè horum diuersa ratio fuit. Non enim communicauit Flavianum & Eliam, quod hi reciperent Concilium Chalcedonense, non communicauit vero Timotheo, quod iste, sicut Anastasius Imperator, reciperet Zenonis Enoticum; quod esset tamquam imperfecta confessio, cum nulla ibi fieret expressa mentionis Concilij Chalcedonensis. Hæc ita se habuere, ipsa Ecclesia Alexandrina colente Dioecorum & Petrum Mogum in determini prolabente.

IESV CHRISTI

Annus 507.

SYMMACHI PAP.

Annus 9.

ANASTASI IMP. 17.

THEODOR. REG. 15.

I.
ALAR-
CUS REX
OCCIDI-
TVR.II.
ALAR-
CUS CO-
LVIT S.
REMI-
GIVM.III.
BENEDI-
CT MIS-
SA AB A-
LARICO
AD S RE-
MIGIVM.
*Aud
Brisson, in
formal.*IV.
*Apud
Sur. de la
Lanuari
dis r. Obs
in sermons
eiusdem.*

Qui sequitur Christi annu quingentesimus septimus Consulatu Anastasi Auguli tertium & Venantii Decij adnotatur: Quo Alaricus Rex Gothorum Ariani, cum regnasse in Gallia Aquitania & Rhodano ad Ligerim & Pirineos, à Clodoneo Rege Francorum vietus occiditur. Hæc autem quomodo se haberint, & qui precesserint, accurata sunt perustigatione narranda. Accedit planè, ut cum in humano corpore ossa franguntur, prosternit homo; ita cum è regno sanctissimi viri tolluntur, qui totam molam precibus fulciebant, ipsum magno fragore corrunt: Quod igitur sanctorum subnixum precibus diu retinet inconsumsum. Alaric regnum, pro cuius felicitate facit Antistites ad Deum fuges fundebant orationes: simulacra eis S. Cæsarius Arelatensis Episcopus eis pax exilium, & S. Quintianus factus extorris, omnino collabitur.

Quomodo autem hæc acciderint, antequam describamus, de priori culte Alarici Regis quo prosequetur sanctos Orthodoxos Episcopos, qualis fuerit, aliquo est exemplo primum significantum. Alaricus enim quantumlibet Afriani esset, tamen sanctos Antistites Catholicos communionis coluit & frequentauit officios, eos preferrit, quos editione miraculorum Deo gratissimos sentiebat, ut inter alios S. Remigium Rhenensem Episcopum. Ad hunc enim cuiusdam Benedicti sui regni nobilis viri filiam arreptim curandam misit, quam Sanctus diuinam virtutem non solum à demoni liberavit, sed & iam defensionem renouavit ad vitam; cum tamen causa eius patens Benedictus villam quendam Rhenensi Ecclesiæ dono dedit: Eius quidem ruris dum meminit idem S. Remigius in suo testamento, attigit hac omni verbis illis: Et ea res, quae in provincia Benedicti quicquid (cum filiam mihi ab Alarico missam gratia sancti Spiritus per impositionem manæ mea peccatis non solum à diabolice fraude vinculo, sed ab inferis renovavit) ad ipsum lumen tuum, Rhenensi Ecclesiæ felicitate, & loci, ubi corpus meum sacerbit, continuam deferuisse precipio, &c.

Hæc cum in suo testamento totidem verbis dicat ipsi Remigius, nescio quomodo ab Hinmaro eiuldem Ecclesiæ Episcopo in vita eiusdem S. Remigij errore factum sit, ut pro Benedicto isto patre pueræ, howina prædiuine in Provincia, positus sit S. Benedictus hoc tempore monasticam v. tam in Italia apud Subiaco excolens, cuius nomine & perbrenis epistola ad eundem S. Remigium data refertur, cum nihil p̄ter nomen communite habeat Benedictus iste cum alio cognoscatur. Ceterum maioris apud me fideli est ipsum eiuldem Remigij testimoniun in suo testamento differt verbis, id assertum, quām cuiusvis auctoris vel multiplicium aliud assertum. Sed discutia-

mus eam, qua hæc de S. Benedicti ad S. Remigium data fertur epistola: exat illa in appendice Chronicæ Cassiniæ à Leone Ostiene edita, cui eiusmodi inscriptio prelata legitur:

Dominico sacerdoti Remigio frater & conservus in Christo Iesu canobis à vita humana cultor Benedictus aeterna benedictionis munus. Hæc quidem inscriptio de impostura magnoper infidelis auferunt auger, inutum quippe omnino, vt scilicet inferior auctoritate & dignitate ad maiorem, & fratrem & conservum apparet, benedictionem impetravit. Ipsa autem epistola sic habet:

Sanctissimo tuo congratulans profectui, sacerdos Regis*, quia summi capitis membrum sumus, quod mihi de fessi sentio (law Deo) p̄fiderem me credo in te. Ecce quod mea peccata fieri prohibuerunt, tue auctoritas sacerdotalia habent meritum: & definit modo circa me rumores hominum, cum apud te confiteri omnium perfectionem esse virtutem. Hanc etiam & ab antiquo bofis obfissam tua delego celsitudini, quatenus pro tua liberatione sacram hostiam offerre Deo debet, & meam parvutatem Victoria ipsa non minimum letificet. Vale sacerdotum Christi impudissime calcule. haec tenus nomine S. Benedicti epistola apud Leonem in appendice colloca: de cuius fidei tu, considerat & perpensis, qua dicta sunt, quam liber sententiam fert: nobis certe nec minimū quidem ardet, cum praefertim discrepare intelligatur a scripto testamento S. Remigij, quod non solum dominus Brissonius, quiedidit, sed qui illud in specie eruditus omnes legitimum probant arq; germanum absq; fuso vlo adiuxto conscriptum.

At quonam modo acciderit, ut qui externos longè positos sanctos Episcopos coluit Alaricus Rex Gothorum, eos verò, quos domi habebat magni nomini sicut sacerdos, ut Cæstrianus Arelatensis & Quintianus Rutenorum Episcopos fuerint insecususiam dicendum: atq; de fando Cesario primo loco quo ab huius temporis fidellissimo auctore Cypriano scriptis sunt prodita ad eius forentem Cesariam nominaram, verbis ipsius hic describamus:

Eccid autem (inquit) ut sancti viri tranquillum animum posset a liquoris dissuadere satana malitia infusare; & cui non posset vla corpori objecere virtus, eis eam prædicationis notam inuere conaserit. Nam Irenianus beatu viri Nostari, homo nequam & perditus, non dubitauit talem se gerere a tueri virum Apostolicum, qualem olim iudicauit aduersus Salatorem. Armatur improbus ille fæna delationi veneno: suggestus Alarico Regi per nos, quis illi erant & sacereta, beatissimum Cæstrianum è Gallo geno diucentem totu in viribus encumber, ut deditum faciat, & vrbem Arelatensem Burgondiis prodat; cum ille post præstantissimum flexi genibus pacem gentium, vrbum tranquillatatem diebus ac noctibus a Domino preceparerit. Quare magis credendum est, diabolus instigante, in sancti viri exultum barbarum ferociatum incitatam esse: non enim gratus aut barus est hosti, qui id orat, quod cum eis facta & conatuque est, qui cum eis adorant, instigantibus, nec innocentie fides attendunt, nec accusations veritas inquirunt; sed vanâ & iniquâ delatione dñnam, & Arelate extractus, cogit apud Burdigalem exilare. Quod autem exul miraculum ingens edidit, audi:

Sed ne obscuræ effe in illo gratia Dei, capi accessit, ut nocte quædama etiæ voracibus vafas etiæ flammis. Tum vero cines oeyus occurrit ad hominem Dei: Sancte Cæsari, clamauit; precibus tuus extinguimus quædam suavitatem. Audiens id vir Dei, dolore parcer & pietate connotus, veniens flamme procedit obtutum, bumig, ad preces profertenus: mos ignes premis abigere, globos. concurrunt eo omnes, & diaq; v. virtutis coniuncti vocibus laudes celebrant. Deinceps vero etiæ apud omnes admiratione sunt, ut in eis non solum in Ponte, verum etiam in flar Apostoli habebetur, & perfidioris auctor diabolus pudeat, cernens eum, quem prædicatione reuera peragere natus esset, divini operi miraculu clare. Id vero ita gestum esse, ut divinæ fideli relatione compertum. Sed quoniam auctor ab exilio liberatur, accusatorq; dannatur, pergit idem auctor hæc subdens.

Cognit autem illuc degere, ut semper & vbiique consuetuerat, Ecclesiæ docuit redire Cæsari, & qua sunt Cæstrianus, & qua sunt Dei Deo: Obediens iuxta Apostolum & Regibus & potestatibus, quando iusta principiant: sed in Arianio Principe contemnere dogmatu præstatutam. Atque (quemadmodum testatur Veritas) non e Rom. 13: potius lucerna ab eisq; supra candelabrum Domini posita; sed quoscumq;